

ВІДГУК

офіційного опонента

на дисертаційну роботу Хмеля Віталія Володимировича

«Закрита поєднана торако-краніальна травма мирного часу:

клініко-епідеміологічний аналіз та обґрунтування ризик-

орієнтованого надання медичної допомоги на ранньому

госпітальному етапі»,

поданої до спеціалізованої вченої ради Д 26.561.01 ДУ «Національний інститут хірургії та трансплантології імені О. О. Шалімова» НАМН України на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук зі спеціальності 14.01.03 - хірургія

Актуальність теми дисертаційного дослідження: Згідно даних наукових джерел інформації, поєднана травма є актуальним питанням системи охорони здоров'я, та є причиною 1 з 10 смертей в структурі глобальної смертності, а це сягає 5,8 мільйона смертей щороку у всьому світі. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), дорожньо-транспортні пригоди, самогубства та вбивства є трьома провідними причинами травм та смертей, пов'язаних з впливом зовнішніх чинників (ВООЗ, сайт. URL: <https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/the-top-10-causes-of-death>).

На сьогоднішній час фактично не встановлено взаємний вплив краніального та торакального компонентів на характер клінічного перебігу поєднаної травми у постраждалих. Не проведені клініко-епідеміологічні та клініко-нозологічні дослідження з питань поєднаної торако-краніальної травми на достатньому обсязі вибірок та на науково-доказовому методологічному рівні, що унеможливорює створення науково обґрунтованих протокольних схем лікування постраждалих.

Вищезазначене обумовлює актуальність, доцільність та необхідність даного дисертаційного дослідження

Зв'язок роботи з державними та галузевими науковими програмами Дисертаційна робота є фрагментом комплексних науково-дослідних робіт Державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров'я України» за темами: «Принципи надання екстреної медичної допомоги постраждалим з пораненням серця» (ДР № 0113U002105) та «Розробити сучасні науково-обґрунтовані принципи та заходи медичної реабілітації постраждалих унаслідок дорожньо-транспортних пригод» (ДР № 0116U003044).

Наукова новизна дослідження та отриманих результатів полягає в тому, що вперше на достатньому рівні вірогідності, із дотриманням канонів доказової медицини, визначено клініко-епідеміологічну та клініко-нозологічну характеристики поєднаної торако-краніальної травми, верифіковано вплив алкогольної інтоксикації на характер та результат перебігу травматичного процесу у постраждалих з торако-краніальною травмою, визначено та оцінено клінічні результативні ризики виникнення негативного результату клінічного перебігу поєднаної торако-краніальної травми.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці та впровадженні ризик-орієнтованої протокольної схеми надання медичної допомоги постраждалим з поєднаною закритою торако-краніальною травмою, що створює передумови для формування та впровадження локальних протоколів, що, в свою чергу, надало можливість оптимізувати лікувально-діагностичну тактику у постраждалих із поєднаною закритою торако-краніальною травмою на ранньому госпітальному етапі.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукову роботу виконано з використанням сучасних статистичних методик клінічної епідеміології, медичного обладнання та інструментарію, сертифікованих до використання в галузях медичної науки та практики. Представлені результати наукового

пошуку ґрунтовні та базуються на аналізі особисто отриманого фактичного матеріалу, який є репрезентативним для отримання статистично вірогідних даних. Основні наукові положення закономірно впливають із змісту дисертації, переконливо обґрунтовані та базуються на вірогідних результатах проведених автором досліджень. Достовірність аналізу матеріалу забезпечена використанням сучасних, адекватних меті та завданням роботи методів: клініко-статистичного, клінічного, клініко-лабораторного, клініко-інструментального.

Отримані результати ретельно оброблені методами медичної непараметричної статистики.

Висновки та практичні рекомендації підтверджені їх клінічною апробацією та впровадженням у роботу закладів охорони здоров'я.

Загальна характеристика дисертаційної роботи Робота складається з анотації, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 175 сторінок. Список використаних джерел налічує 294 найменування (з них 257 латиницею). Наукова робота містить 44 таблиці, 10 рисунків, 9 додатків.

Вступ послідовно і аргументовано висвітлює актуальність роботи. В роботі чітко сформульовані мета даного дослідження та відповідні завдання, які адекватні поставленій меті. Повноцінно та коректно визначено наукову новизну та практичну значимість дослідження. Наведено дані щодо особистого внеску здобувача, апробації результатів та публікацій.

Розділ 1 «Поєднана торако-краніальна травма (аналітичний огляд даних наукової інформації)»

Аналіз огляду літератури свідчить про достатню обізнаність дисертанта у проблемі, що розглядається в науковій роботі. На основі аналізу літератури автор чітко окреслив невирішені та дискусійні питання, вивчення і уточнення яких і було покладено в основу дисертаційної роботи.

Розділ 2 «Програмно-методологічне забезпечення дослідження» В основу роботи покладено ретельний аналіз лікування 259 пацієнтів з даною патологією.

У розділі дисертант описує визначення обсягу дослідження, умови їх виконання, наводить методики дослідження. Обсяг подання матеріалу достатній, щоб відтворити кожен із методів дослідження.

Розділ 3 «Порівняльний аналіз клініко-епідеміологічної характеристики постраждалих з поєднаною закритою торако-краніальною травмою та з ізольованою травмою грудної клітки».

Розділ описує порівняльний аналіз клініко-епідеміологічної характеристики постраждалих з поєднаною закритою торако-краніальною травмою та з ізольованою травмою грудної клітки. Окремо розкрито епідеміологічні аспекти поєднаної закритої торако-краніальної травми в постраждалих у стані алкогольної інтоксикації. Розділ завершується проміжними висновками.

Розділ 4 «Порівняльний аналіз клініко-нозологічної характеристики постраждалих з поєднаною закритою торако-краніальною травмою та ізольованою торакальною травмою та визначення пов'язаних з ними ризиків».

Описано порівняльний аналіз клініко-нозологічної характеристики постраждалих з поєднаною закритою торако-краніальною травмою та ізольованою торакальною травмою та визначення пов'язаних з нею ризиків. Проведений аналіз висвітлив задачі, які потребують вирішення в процесі надання медичної допомоги на ранньому госпітальному етапі постраждалим з поєднаною закритою торако-краніальною травмою.

Розділ 5 «Ризик-орієнтована протокольна схема клінічної організації надання медичної допомоги постраждалим з поєднаною закритою торако-краніальною травмою».

Наведено ризик-орієнтовану протокольну схему клінічної організації надання медичної допомоги постраждалим із закритою поєднаною торако-

краніальною травмою, її опис та технологія застосування. Звертає на себе увагу детальний опис клінічних маршрутів постраждалих із закритою поєднаною торако-краніальною травмою в залежності від показника клінічного результативного ризику.

Висновки дисертації органічно впливають з тексту та змісту попередніх розділів дисертаційної роботи, висвітлюють основні положення дисертації та отримані автором результати, достатньо аргументовані.

Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення.

У процесі аналізу дисертаційної роботи, виникли деякі зауваження. В тексті зустрічаються окремі нечисленні граматичні помилки, що в жодній мірі не знижують ані теоретичної, ані практичної цінності дослідження. Інших принципів зауважень в ході рецензування дисертації немає, але у порядку дискусії прошу дати відповіді на такі запитання:

1. Чому на клініко-епідеміологічні та клініко-нозологічні характеристики значний вплив мають гендерні ознаки постраждалих ?
2. Корекції якого пошкодження повинна надаватися перевага у часі на ранньому госпітальному етапі?
3. Чим відрізняється торако-краніальна травма мирного часу від такої ж воєнного часу ?

Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук. Дисертаційна робота Хмеля Віталія Володимировича «Закрита поєднана торако-краніальна травма мирного часу: клініко-епідеміологічний аналіз та обґрунтування ризик-орієнтованого надання медичної допомоги на ранньому госпітальному етапі» - є закінченою науковою роботою, у якій наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення актуального наукового завдання з'ясування клініко-епідеміологічних та клініко-нозологічних особливостей поєднаної закритої торако-краніальної травми, визначенню клінічних результативних ризиків настання негативного результату перебігу травматичного процесу на ранньому госпітальному етапі у постраждалих з

поєднаною закритою торако-краніальною травмою. За актуальністю, науковою новизною результатів, обсягом і рівнем досліджень, теоретичною і практичною цінністю, обґрунтованістю висновків відповідає вимогам п. 11 постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567 “Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів” (зі змінами та доповненнями), нормативним актам МОН України, а сам дисертант заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата медичних наук зі спеціальністю 14.01.03 - Хірургія.

Офіційний опонент,

**завідувач кафедри хірургії № 3
Української медичної стоматологічної
академії МОЗ України,
доктор медичних наук, доцент**

С.І. Панасенко